

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1880.

Kolozsvár, péntek, február 20

A „KELET” előfizetési díja:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva	
Égész évre	16 frt.
Fél évre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői és kiadói szállás: főter 4-ik szám.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetési díjak.

Hatszor használt gármond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppel Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2 (Eckhaus der Wollzeile 36). Haasensteint és Vogler (Wallischgasse 10).
Budapest: Rud. Mosse Publicistische Bureau. Budapest: Haasensteint és Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. hirdetések felvételi irodája Budapest Szerviztér 5. sz.

Nyitott cikkeket

gármond sora után 25 krajczár fizetendő.

Tizedik évfolyam.

A PÉTERVÁRI MERÉNYLET.

Pétervárról lapunk tegnapi távirata egy olyan borzasztó merénylet hírért hozta, amelynek elkövetését még elképzelni is nehéz s a világtörténelem egyik legcsodálatosabb eseményei közé tartozik, nincs ehez hasonló eseményre emlékeztet a történelmi könyvekben; voltak összeesküvések, fel van jegyezve az angol katolikusok lőpor összeesküvése, melynek célja volt az egész angol parlamentet levegőbe röpíteni, a merénylet azonban a tett elkövetése előtt kevésbé felfedezett. Hallottunk orsini bombákról és ehez hasonló kísérletekről, de mindez csak miniatűr kiadása annak, a mi Pétervárott történt tekintve különösen azt, hogy hol és milyen viszonyok közt ment véghez.

Egy olyan városban a hol minden második ember kém és rendőr, azon a helyen a hol a csári család biztonsága felett őrködő testőrök vannak, a mikor hónapok óta folytonos merényletek történnének és hosszú ideje már híre jár, hogy a csári palota fel fog robbantani, a hol millió és millió ember mozdul meg a fehér csár egy intésére s a hol ezer meg ezer embernek egyéb napi munkája nincs mint, hogy kutassa a gyanús embereket és őrködjék városszerte a palotán kívül a palotán belül az uralkodó és családjának élete felett, ilyen helyen hosszantartó idót és sok emberi munkát igénylő fáradsággal aláadni és felrobbantani a termet, a hol az egész csári család napok óta összefő, olyan megfoghatatlan ördögi mű, a mely az emberi elmeség és felfelf legmesteribb alkotása! közé tartozik.

E borzasztó esemény a maga elijesztő ziláltságában és felfordultságában tárja fel a muszka társadalmi és politikai viszonyokat. A nagyhatalmú csárnak, kinek birodalmában valósággal nem nyugszik le a nap, a ki midőn a szuronyok százazereinek élén megindul: egész Európa izgatottságban van, hatalmas államok rémülnek meg völgyet rengető hordának megmozdulása miatt; a legnagyobb földi birodalmak ura és korlátlan parancsolója hontalan saját rabszolga birodalmának világrészeket elaróztó mértőföldön s a sok millió emberfő között, a kiknek életre, halálraúra ő, nincs oly nyomorult egyetlen egy sem, a ki nagyobb nyugalommal és békével ne hajthatná le a fejét mint ő. A muszka társadalomnak egész gyökeréig

A KELET TÁRCZÁJA.

DROMMEL ÚR KÖVETKEZETLEN-SÉGEI.

Elbeszélés.

Irtá:

Cherbuliez Viktor.

I.

(Folytatás.)

Drommel úr Lausitz-ben Goerlitz városában született, és a ki reá vonatkozólag tudakozódní akar Goerlitzben, azt fogják mondani róla, hogy alapjában véve nagyon jó szívű ember, soha senkinek rosszat nem tett, de oly embert nehéz volna találni, ki valamely szolgálatát élvezte volna.

De mit akarnak kérem! ilyesmire nincs neki ideje. Meg van győződve a felől, hogy a világ hibásan van teremtvé, és hogy ő Drommel János van arra hivatva, annak hiányait helyre hozni, s az egészet újjá alakítani; annak betöltésére fordítja ő nappalait s éjeit. Egy emlékeztetés szavát idézik ismerősei, mi mutatja hogy az aggodalmas eszmével kora ifjúsága óta foglalkozik. Még nem volt tizenéves, midőn egy hideg téli estén serházból hazatérő apjaisai, Goerlitz utcáin nagy léptekkel áll s fel járva találták őt, kezei zsebre dugva haja felborzolta s ő maga mély elmélkedésbe merülve. Kérdezték tőle hogy mi bántja. Szánalommal tekintett társaira; s aztán röviden ezt felelte: A megfajtást keresem! S azzal tovább ment. Azon idő óta folyton kereste a megfajtást, és azon büszke önlelégeltség, mely szemeiből sugárzik, mutatja hogy végül mégis csak megta-

át kell, hogy legyen hatva az eszmétől, hogy annyi alkotmányos állam szomszédságában nem tűrhető tovább Oroszországban sem a korlátlan abszolutizmus. Nemcsak, hanem a muszka társadalom minden rendli tagja a végtelenségig el kell hogy legyen keseredve, fel kell hogy legyen búsulva a csári zsarnokság ellen, hogy olyas valami véghez mehessen, a mi Szt.-Pétervárott tegnapelőtt történt. Már többször szivárgott az európai sajtóba azon tény, hogy a csárnak legmeghittőbb emberei a legfőbb államtisztviselők közül is többen a nihilisták szolgálatában állanak. A sz.-pétervári robbantás, a mely egy szörre nyolcz embert ölt meg, harminczötöt megsebesített s ha a csodálatos véletlen miatt a csári család történetesen az ebédőtől nem késik, ma valószínűleg az orosz uralkodó-ház legfőbb tagjai, kezdve a csáron nem léteznek — mondjuk e borzasztó merénylet nem történhetett meg a császári ház legmeghittőbb embereinek részvéte nélkül.

És habár életben is maradt a fehér csár és családjának tagjai, a merénylet kétségtelenül bebizonyította, hogy nem létezik többé csári hatalom. Oroszországban most egy titokzatos kézzel meg nem fogható, szemmel nem látható hatalmaság vette kezébe az államügyeket a csárnak csak az és addig engedelmeskedik, ki szeméi előtt van, de mihelyt hátot fordíthat neki, urának nemesek rendele, hanem élete ellen is tör.

A borzasztó merénylet bebizonyította hogy nagy Pétervárott és nagy Oroszországban nincs egyetlen egy zúg, hová különben egy fenevad meghúzatná magát, a hol a csár biztonságban volna és a hová a nálánál sokkal hatalmasabb nihilizmus keze ne érne el.

Az orosz nihilistáknak sikerült odáig yinni rémuralmukat, hogy megsemmisülvé áll előttük a muszkák birodalmát kormányzó tényleges hatalom, s nem fér hozzá kétség, hogy a csár ha csak valamivel jobban szereti a maga és családja életét, mint az uralkodást, le fog mondani vagy gyökeres reformokat létesít az alkotmányban.

A tegnapelőtti eseménynek mulhatatlanul meg kellett győznie őt arról, hogy hatalma merő képzelgés és nem gondolható már több olyan rémséges esemény, a minék véghezvitelét képes volna ő megakadályozni. Szóval az orosz abszolutizmus gyökerében meg van ingat-

lalta. Ez által nagy előnnyel bír felettünk más halandók felett; mert végre is közlünk melyik találta meg a világ megfajtását? En bizonynyal nem.

Nehogy ebből azt higgye valaki, hogy Drommel úr egy képzelgő, idealista; lelke mélyéből megveti az idealizmust, a metafizikát, s a badar eszméket. A németek azon új nemzedékéhez tartozik, kik minden dolgot szakmák szerint magyaráznak meg, s kik Göthe és Hegel iránt nagyon lanyha tisztelettel viseltetnek. Drommel úr önérzettel vallja magáról, hogy ő minden ize-csontjág realista. Azt tartja, hogy a társadalom téveszméken s ostoba előítételeken alapul. Főelve és meggyőződése az, hogy a természetben, miként Drommel úrban, létezik a végeredmény megfajtásának szelleme, hogy valamennyi társadalmi baj e részletezés téves felfogásától származik. Nagyon jól, egymásból folyó okoskodások sorozatával kihozta azon eredményt, hogy a tulajdonjog és a házassági forma valamennyi előítéletek közt a legnevesetesebbek s legvérszthozóbbak az emberi társadalomra nézve, és szerinte jelenleg földolgoz lenne az, hogy a földbirtok és a nő körbe járjanak a birtokosok között.

Ő fölfedezte erre nézve a legjobb rendszert, s nagyon biztos adatokkal képes kimutatni, hogy elég lenne két-három szigorú rendelet kiadása valamely észlelyes kormány által, hogy minden a legpompásabban menjen. Drommel úr csupán 48 órán át szeretne ország kormányzója lenni, hogy az emberiséget egészen újjá alakítsa. Szerencsétlenségre mind e mai napig egyetlen fejedelem sem találkozott egész Németországon, ki beleege-

va, s bár eddig az európai közvéleménynek számos jóslatát a dőlő dugába, a legutóbbi pétervári esemény után igen nagy valószínűséget nyer az a feltevés, hogy a muszka önkényuralom a válság tetőpontjára ért.

A m. keleti vasút díjtételeinek le-szállítása.

Gróf Schweinitz Gyula, mint levelező tag, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamránál ez ügyben indítványozóképpen lépve fel, a kiküldött szakértekezlet megállapításait a kamara következő ülterjesztésében juttatta kereskedelmi miniszter b. Kemény Gáborhoz:

Nagyméltóságú Miniszter úr! Nagyméltóságod előtt eléggé ismeretesek azon kedvezőtlen termelési és fogyasztási viszonyok, a melyek az erdélyi részeken uralkodnak; hisz a földbirtoknak súlyos szolgalmaktól fölszabadítása, a birtok rendezése és a tagosítás tekintetében éppen most várjuk a törvényes úton való orvoslást.

Az ebből eredő előnyök a kereskedelemnek és iparnak is javára fognak válni s mindeketekelt Nagyméltóságodnak fogunk köszönni, ha e tekintetben a nyerstermelés a szabad fejlődés alapját mielőbb megnyeri.

De ha ennek következtében a mezőgazdasági termelés jelentékeny előnyökben részesül, annál többet szenved az ártértesítés, az ártértesere a czélszerűtlen forgalmi ügy, hiányos közlekedési eszközök és hallatlan magas szállítási díjak nyomása alatt.

Az erdélyi kereskedelem és forgalom pangásán egyrészt csak az által segíthetni, ha a vasúti szállítási díjazás terén oly könnyebbségek és oly rendszabályok lépnek életbe, a melyek e terület sajátos viszonyainak megfelelnek.

Miután pedig ma az erdélyi vasúthálózat legnagyobb része az állam kezében van, vagy biztos kilitás szerint birtokba fog jutni, s miután az államnak kiválóan azért van érdekében a vasutakat kezelni, hogy a közgazdaság telvirágzását előmozdítsa, tán nem szerénytelenség, ha a kereskedelmi és iparkamarák e tekintetben a kormány erőlyes támogatására számítanak.

Ha a fentfoglalt körülményeket tekintjük, úgy találjuk, hogy az érvényben álló vasúti tarifák nem csak egyáltalában igen magasak a még csak keletkezésben levő erdélyi forgalmi viszonyokhoz képest, hanem arról is meggyőződünk, hogy ma — tehát két évvel a keleti vas-pálya-társaság (tehát egy nyereszkes vállalat) által behozott utolsó általános tariffa van érvényben.

Ezen tariffa tudvalevőleg minden hazai vas-

zett volna koronáját átengedni neki bár egyszer — nap keltétől nap nyugtáig.

Drommel úr nagyon sajnálja ezt, mert rendítleletlenül hisz rendszere csallhatatlanságában.

Ez embernek különben van jelleme, erős akarata. Atyja, ki nem hitt magas szellemében, s ki a kereskedői pályára szánta őt, elküldte egy reáliskolába tanulni, hol egyebet nem tanult meg pár latin mondatnál. Tiltakozott a neki szánt pálya ellen s a fiut kivették az iskolából. Igyekezett kipótolni az elvesztett időt s kiegészítette első nevelése hiányait. Nebány év múlva tudori czímet nyert, s alig hogy tudorrá lett, el kezdte tanítani a köznysbergi egyetemen a socio-logiát „magán tanári” minőségben. Előadott tanai veszélyeseknek találtattak, azt nem is számítva, hogy azon nagyon sajnálatra méltó szokása volt, hogy szeretett rágalmazni, piszkolni, s minden lehető módon befeketíteni pályatársait. Szószéke magaslatáról azok egyikét hangosan „asinus ridiculissimus”-nak nevezte el, míg ueki nagyon rossz néven vettek. Felsőbb helyről rendreütasítást s komoly rosszszalást kapott; belátja, hogy soha sem lesz belőle rendes tanár, még tán rendkívüli sem ezentúl; felhagyott ez életmóddal.

Atyjától, ki marhakereskedés által meggazdagodott volt, meglehetősen csinos összeget örökölt.

Büszke önérzettel vonult vissza saját sátrába, azaz Görliczbe, hol egy heti lapot alapított „Das Licht” vagy a „Világosság” címmel. Volt kartársai közül az, kit „asinus ridiculissimus”-nak nevezett volt, egy nagyon gúnyos cikket írt ellene a „Grentzboten”-ba. Ebben kegyetlenül, irgalom nélkül lefestette az

út közt, a magyar-galicziai vaspályát kivéve, a legmagasabb egységi tételekkel bír, 100 kilométer után kilométerenként, és mindenekelőtt aránytalanul drágább, mint a kir. magyar vaspályák hasonlólag 1876. október 1-én életbe lépett általános tarifája (északi és déli vonal.)

Ha az államvasutakon közgazdasági tekintetből különböző tarifák jönek és jöhetnek alkalmazásra, akkor a különbözőségnek a keleti vonal előnyére kellene szolgálni, mert oly tökéletesen országban, mint a volt Erdély, a csekélyebb dimenziókra szorított kereskedelemnek éppen több segélyre van szüksége, mint a magyar államvaspályák északi és déli vonalaitól átmetszett vidékeknél.

Legyen szabad itt általában megjegyeztünk, hogy a magy. kir. államvasutak tarifája is, különösen a mi az áruszállítást illeti, magas, a helyi forgalmat korlátozó s hogy éppen ezen kisebb távolságokra kellene olcsóbb díjtételeket fölláztatni, a mi különösen azon czikkeknél szállításiára vonatkozik, a melyek a helyi fogyasztás, a kereskedelem, az ipar s nevezetesen a heti és országos vásárok ellátására szolgálnak és a melyek forgalmát a vasút jelenleg éppen nem követheti.

A magas díjtételek következtében a fa, gabna, kő, téglá, fa- és kőszén, bor, sör, szesz stb. szállítása a vaspálya mellett törénik; a termelők nem képesek termékeiket kellőleg értékesíteni; némely czikk, például a fa ára aránytalanul növekszik a nélkül, hogy a termelőnek haszna lenne belőle; sem a termelés, sem a fogyasztás nincs tehát elősegítve.

Az erdélyi részek egyik legfontosabb czikke a bor, s az ezzel való kereskedelem, úgy a kivitt, valamint a belforgalmat illetőleg, a díjtételek folytán nagy hátrányt szenved.

Mivel lehetne igazolni, hogy a díjtétel itt 0.53 kr., a más államvasutakon pedig 0.40 kr.

Ily föltételek mellett nem keletkezhetik észszerű borkereskedés, mert a szállítási díj kisebb távolságokra és kisebb mennyiségnél igen magas s pedig éppen a borkereskedelem volna hivatva, hogy összegyűjtse a kisebb mennyiségeket, azokat kereskedelmi módon összeállítsa és exportálja. A borkereskedelem a helyi szükségére nézve, különösen oly vidékek felé, a hol nem terem bor, ki sem fejlődhetik; mert a bort még most is egyes vendéglősök pl. Medgyes vidékén vásárolják s nem szállítják például Földvárva vasúton s innen Háromszékre tengelyen, hanem már Medgyestől kezdve tengelyen viszik egész a fogyasztási helyig, sőt még a vasút mellett fekvő helyiségek is tengelyen szállítják borszállítási díjait; ehez járul még, hogy a borszállítás vasúton ok nélkül meg van nehezítve, mert csak hitelesített hordók vétetnek fel. A borkereskedelem, a mely-

embert és lapját, azzal vádolva a szerkesztőt, hogy egy csúnya füstölő lámpás, mely magát fényes napnak képzel. Drommel úr büszkén megveti e sértéseket, s nem fárak ki tovább is világosságot terjesztetni szét a világegyetemben. Előfizetői azt állítják, hogy tételeivel inkább meglepi őket, mintsem meggyőznék.

(Folyt. köv.)

GYÖNGYÖK

a kelet szépirodalmából.

(Folytatás.)

K h i n a i k ö z m o n d á s o k .

A szalma gúnyhó, melyben nevetnek, többet ér a palotánál, melyben sírnak.

A gúnyolódó sokszor poruljár, míg annak, ki másokat csak dicsér ninesenek ellenei.

A ki elhanyagolja leány gyermekei nevelését, az saját családjára gyalázatot, azon házakra pedig, melybe leányai belépődök, szerencsétlenséget hoz.

A nők szelleme tiszta ezüst; de szívök viasz.

Az ember életét haszontalan dolgokkal tölti. Remél, dolgozik, kintlódik a holnapért, míg végre egyszer nem lesz holnap neki se.

Az atya kötelessége gyermekei hibáit megjavítani; az anyáé azokat mentegeni. Az atyának javítani kell, de nem túlszigorral, az anyának mentegeni gyermekei gyöngeségét, de minden túlság nélkül.

Önmagunkat legyőzni: eszköz arra, hogy mások által le ne győzethessünk; önmagunkat tanítani: eszköz arra, hogy mások tanítását ne igényeljük.

nek a kivitelle kellene dolgoznia, ily körülmények közt nem is versenyképes, mert a bor beszerzése és továbbszállítása oly költségekkel van terhelve, melyek a kelendőséget közvetlen nehezítik.

A hibás gazdasági rendszabályok a gazdasági élet terén boszulják meg magukat és a jelenkor sok betegségének forrása egyenesen ide vihető vissza.

A község, az ipar ezen fejlesztő eszközök tökéletesbülése és a szállítási díjtételek olcsósága a forgalmi czikkeket árat alábbszállítják ugyan, de hogy bizonyos területeken a czikkeket árai bizonyos időszertől és helyi kiegyenlítésben is részesülnek. De nem szabad felednünk, hogy a magas tarifák következtében és a vasúti elágazások hiánya miatt, a termelő az itteni kamarakerületek területén, tehát éppen a megfelelő forgalmi hálózat hiánya miatt csak igen csekély mérvben léphet fel versenyzőképpen, és a fogyasztó nem részesül a sokszoros kínálás előnyében, az árak időszertől és helyi kiegyenlítése tehát elő sem fordulhat.

E körülmények közt csaknem minden termény kelendőség hiányában szenved s ez által a különben is magas adóval terhelt termelés rendkívül akadályozva van a nélkül, hogy a vasutak a drága tarifák mellett nagyobb jövedelmet mutathatnak fel.

Kezdetben azon nézet volt uralkodó, hogy a forgalom meg van adva az erdélyi részeken s a tarifák lejobb szállítása által a vaspályák jövedelme eszkömmé a nélkül, hogy a forgalom emelkednék.

E nézet csak azt tanúsítja, hogy a közgazdasági viszonyok tanulmányozására általában kevés gond lön fordítva. Ennek következtében már a pálya keletkezésékor elvonták a helyi forgalmat a vasúttól; a fára nézve például csak úgy akartak szállítási kedvezményeket nyújtani, ha egyszerre 50 kocsiakomány adatik át. Ennek a lett a következménye, hogy a fát, mint korábban, tengelyen szállították s a forgalmat kezdet óta elvezették a pályától és a faárak szabályozása nem jöhetett létre. A vásári forgalom sem használhatta soha a pályát a tarifák magassága miatt.

A viszonyok téves és korlátozt felfogásának eredménye a lett, hogy az ugynevezett megadott forgalom kifejlődött és megszilárdult, azon forgalom pedig, a melyet a keleti pályára kel-

Három faja van az állami hivatalnokoknak: egy, mely bezárja erszényét; egy mely bezárja kapuját; s egy, már ki vészett faj, mely becsukja kezeit.

—

A r a b k ö z m o n d á s o k .

Egy ostoba ember kapása mindig bátran elmondhatja, hogy uránál ninesenek otthon.

Annak ki saját hibáit belátja, nines ideje a másokét vizsgálgatni.

Az a bölcs, kinek szavai, gondolatai s tettei összhangban vannak.

Ijeszd meg a kigyókat, mielőtt azok téged félelembe ejtenének.

Egy szegény ember, kinek semmire sincs hajlama: egy lámpa, melyben nines olaj.

Az ember szépsége a helyesen beszélés művészetében áll.

Az erkölcsi nemesség elfeledtetli az alacsony származást.

Éheztesd ki kutyádat; követni fog.

Ha a jó elfűt előled, szaladj utánna; ha a rossz halad el melletted, hadd, hogy fusson.

Az ki szépséget fedez fel a rosszban, rövid időn maga is rosszat követend el.

Az emberek, (nagy következetességgel!) ellenségei mindannak, a mit nem ismernek.

Az élet olyan, mint a tűz, mely lobogó lánggal kezdődik, s hamúval végződik.

(Francziából.)

—z —y.

lett volna terelni, az országúton foly a pálya mellett.

De hogy az erdélyi részek adóereje emelkedhessék, hogy a kiadások apadhassanak, a melyeket az állam a holt teher és a kocsi ki nem zsákmányolása miatt tenni kénytelen, hogy a deficit államháztartásunkban kevesbülhessen, mindent el kell követni a magas adók által terhelte termelés indirect fűlsegelésére, a fogyasztás és olesőbb források megnyitására. Ennek egyik eszköze az, ha az állam legalább az akadályokat igyekszik elhárítani, a melyek a jólét fejlődését bönítják, és saját vasútain nem tñr meg oly díjtételeket, a melyek az áruk kelendőségi képességét csökkentik, a versenyt nehezítik, a termelés gyarapodását, a fogyasztás emelkedését akadályozzák s az ipar felvirágzását lehetlenítik.

Kötelességünk említeni, hogy a magyar kir. államvaspályák igazgatósága már eddig is törekedett a legfontosabb czikkekre nézve legalább részben keresztülvinni a két tariffa egyenlőségét. E czélból kiadta 1879. január 1-én a IV. pótlékot a keleti vaspálya általános tariffájához, a melynek következtében gabonára, fára, ásvány-szén és mészre nézve mérsékelt díjtételek léptek életbe, a melyek körülbelöl egyenlők az államvaspályák vonalain divó díjtételekkel. Azt is el kell ismernünk, hogy különösen ez év kezdetén még több irányban nyújtott tariffa-leszállítást és forgalmi könnyítést, melyeket az életvilág megelégedéssel és hálával üdvözölt. Mindezeket azonban csak a kir. államvaspályák igazgatósága jóakarátának, de az erdélyi viszonyokhoz képest merőben elégtelen rendszabályoknak kell tekintennünk, ugyanis:

A kir. államvaspályák igazgatóságának intentiója mindenekelőtt arra látszik irányulni, hogy különböző árúak tömeges kivittl eszközöljön nyugat felé, vagy hogy ezek kivittlét megkönnyítse. Bármí dícséretes is e szándék, mégis az erdélyi viszonyok elégtelen ismeretén látszik alapulni; mert a gabona s még alig egy-két czikk kivittlével, más czikkeknél nagyobb mérvű kivittlét a legmesszebb menő engedmények mellett sem várhatni.

Ez országgrésnek mindenekelőtt a lehető legolcsóbb és megkönnyített helyiforgalomra van szüksége, a melyre nézve a kir. államvaspályák igazgatóságának eddigi tariffa-engedményi majd semmí előnyt nem nyújtanak. Így a IV. pótlékban a gabonára nézve megállított kivittlétes tariffa azon feltételhez van kötve, hogy waggonoinként legalább 10,000 kilót kell földni vagy fizetni; oly határozmány, a mely a leszállított tariffát az egész helyiforgalomra nézve illusoriusá teszi és az egész országban csaknem kivittl nélkül kisebb mennyiségekben szállíttatni szokott gabonát az igen drága I. specialis tariffa alá veti. A fa-szállításra nézve engedélyezett tariffa-mérséklések akkora mennyiségekhez vannak kötve, hogy egész Erdélyben tán egyetlen fél sem élvezheti a 15 százalék engedmény előnyét, mert épen senki sínes, a ki 30,000 tonna tűzi, vagy 10,000 tonna mü-fát volna képes szállítani. Kiseb mennyiségeknél pedig, a mit azok az iteni bírtok- és kereskedelmi viszonyok által föltételezrők, a csupán rövid távolságokra történő fa-szállítás vasúton, a tariffa magassága miatt egyszerűen lehetetlen. Ép ily kevés jelentőséggel bír az országra a szénre adott engedmény, mert kis távolságokra az igen jelentéktelen; nagyobb távolságokra pedig azt a kikötést tartalmazza a tariffa, hogy évenként legalább 10,000 tonna szállíttassék; oly kikötés, a melyet alig lesz képes egy fél teljesíteni.

Idé sorozható még különösen a fa-szén, a mely erdőgazdaságunk mellett mind a bírtokosnak, mind a vasútnak hasznára válhatnak, ha szállíttását a díjtételek lehetővé tennék, a mi jelenleg nem úgy van.

A forgalom emelésére tehát az általános tariffa emittett egyenlősítésén kívül, elkerülhetlen szükséges a díjtételeket rövid távolságokra mindlenféle szállítmányra nézve leszállítani, mert csak ez által lesz a vasúti szállítás lehetővé téve, a mit most a díjtételek magassága miatt minden ember kerül.

Rendkívül fontos tárgynak kell jelezniünk a kivittl Romániába, mert ennek élénkítésétől és fenntartásától függ Erdély kereskedelmének és iparának jövője. Fán és kőszénen kívül főleg a következő czikkeknél fejlődhetnek ki nagyobb kivittl, ha minden tényező, nevezetesen a magy. kir. államvaspálya részéről a szükséges előzetekenség mutatkozónk: u. m. liszt, tészta, nemű, vas, vasárú, gazdasági gépek, gépek és géprészek, szesz czukor, borkó, hamuszir, gertya, szappan, keményítő, üveg és üvegáru, sajtotl élesztő, ser, szekerék, gyufák, áspányvizek cement, papír, órák, kalapok, posztók, pokróczok, kötöttárúk, kék karton, gyapotárúk, faneműk, lábbelik, öltözékek, bőrárúk, agyag és cserepárúk, porcelán, vegytani árúk, rézárúk, kötél, len- és kenderárúk, gyümölcs, szőlő, sajt, tej, vaj, tojás, parquettek, müfa, fa és ásvány-szén.

Bátrak vagyunk e czikkeknél közt kiváló figyelembe ajánlani az erdélyi borokat, a melyekkel a budapesti piacczal szemben a kereskedés föltétlenül hátrányban van, ugyanis míg a utóbbi helyről 100 kiló bor az osztrák államvaspályán Orsova felé 1016 kilometer távolságra fizet 7 frankot, addig a Kolozsvárról a Predealon át

496 kilometer távolságra 9 és fél frankot fizet, ide nem érve minden mellékköltséget. Ezenkívül a budapesti piacra a dunai szállítás még kedvezőbb előnyeít is élvezheti.

Mindezen czikkekre nézve általában azért volna elkerülhetetlen egy a lehető legolcsóbb díjjakkal ellátott export-tariffa megállítása, mert ezeknek a nyugati iparos államok részéről Galaczon és Brailán át Romániába való bevitelében nehezen legyőzhető concurrentia létezik. A magy. kir. vaspályának e kivittl tekintetében különösen azt a körülményt nem kellene szem elől tévesztenie, hogy e czikkeknél nagy része a pályának csak kis részét érinti s itt a közgazdasági s nem fiskális szempontnak kellene irányadónak lenni. Hogy mennyire kedvezőtlenek e részben ma a viszonyok s mennyire nines e kivittlre semmí figyelem fordítva, kitétnünk onnan, hogy Predealon át nem csak a keleti pálya magas tariffája van érvényben, hanem Brassóban ezen felül még át is kell rakni az árúkat, a melyeket ez által kettős kezelési díj terhel.

A fennebb említett export-tariffának mielőbbi létesítését és a gyors áruszállítás és vámkezelés életbeleptetését Predealnál tehát a legelkerülhetlenebb szükség parancsolja. A vámkezelésnél előforduló nehézségeket igen jól ismerik azok, a kik kivittlrel bajlódnak.

Az előadottak alapján bátrak vagyunk Nagyméltóságodat alázatos tisztelettel fölkérni, hogy hathatós befolyásával a következő rendszabályok életbeleptetését eszközölni kegyeskedjék:

1. Hogy a m. kir. vaspályák más vonalain már tényleg gyakorlatban álló díjtételek a keleti vonalon is alkalmazásba jöjenek, még pedig a távolságok fokozatát illetőleg, kocsiakomany után következő módosítással: 1—25 kilometerig,

36—50	"
51—75	"
76—350	"

és azon feljűl. Ezen kívül refraktiák útján 51—75 kolometerig évi 50 kocsi után, 76 kolometeren túl évi 150 kocsi után a szállítás a megfelelő kedvezményben volna részesítendő.

2. Hogy a keleti és az első erdélyi vaspálya minden állomásán, mihelyt az utóbbi is az állam bírtokába jut, Romániába kűlön kivittl tariffa létesíttessék mindazon czikkekre nézve, a melyeket fennebb részletesen felsoroltunk.

3. Hogy a kivittl czikkeknél vámkezelése a kereskedés követelményeinek megfelelőleg szerveztessék s a forgalom megakadása a határon elháríttassék, általában gyors áruszállítás és könnyűt vámkezelés léptetessék így Predeal életbe. A Nagyméltóságu miniszter urnak Kolozsvárt, február 9. 1880.

alázatos szolgálai

A kereskedelmi és iparkamara.

Fimály Henrik, Gámán Zsigmond,

elnök. titkár.

KÜLFÖLD.

Az Ottomán bank megszüntette a külföldön levő török diplomaták és consulk fizetésének utalványozását. Erre az szolgáltatót okot, hogy ez utalványok biztosítására a prevezai és szalonkii vámont kötötte le a porta, de a hadsereg szállíttóit, fizette ki belőle, úgy hogy a bank szalonkii fiókjának, midőn fölakarta venni a vámjövedelmet, azt felették a vámhivatalban, hogy az ő számára nines pénz.

Az a jegyzék, a melylyel Németország, Anglia és Franciaország tudatni fogják Románia függetlenségének elismerését, ki fogja nyilatkoztatni, hogy a román parlament 1879. okt. 25-iki határozata, mely szerint a Romániában született zsidóknak is kénnük kell a honosítást, nem tesz eleget egészen a berlini szerződés föltételeinek. A hatalmak remélik azonban, hogy közeledni fog Románia a szerződés határozataihoz. Azért a hatalmak bátárságos érzelműk bizonyosságát akarják adni, midőn elismerik Románia függetlenségét.

A magyar színészet keletkezése és Kolozsvár.

(Vége.)

A közlöttök után előadja Dux Adólf, hogy a fővárosban magyar színház helyett 1812-ben a nagy és szép újon építtl német színházat nyitották meg s idéz D é r y R ó z a leveléből, a mely szerint a magyar színészek diszmagyar ruhában mint statísták vettek részt a megnyitásnál, de ő, Déry, valami theát ívott, a mitől aztán rozsol lett, jött a színházi orvos és olyan cura alá vette, hogy szinte igazában beteg lett miatta, de azért még sem szerepelt, mint statista a német színházban.

A magyar szintársulat pedig a Rondellában tartott előadásokat a fővárosban, legnagyobb bevételük akkor volt, a mikor egyik fiatal tagjuk egy szerb emberről írván darabot, a fővárosi szerbek, ráczok mind elmentek a színházba. Rövid időn azonban kénytelenek voltak a magyar színészek a Rondellából a megyékbe menekülni.

Egyszer a Wesselényi-féle társulat Pesten egy eredeti darabot adott elő, a melyben egy

örög atya jó elő két különbözökép nevelt fiával. Az egyik jó hazafi volt, de a másik gyűlölt minden magyar dolgot s beszédében, szokásaiban, ruházatában a külföldieket utánozta. Az atya az utóbbinak egy nagy feddő predikációt tart s azzal végzi, hogy a ki a nemzeti nyelvet és idegen fölé helyezi, roz hazafi s megvetésre méltó. Ekkor a nézőtéröl egy vidékiesnek látszó öreg úr felkiált: „Bizony igaz van, publice be kell ismerni, hogy igaz van!” A fővárosi publikum püsszegéssel akarta elhallgattatni az öreg úrat, de ez nem hagyta magát s még hangsúlyosabban ismételte állítását. „Miért ez a piszegés?” — „Tört ki a jó vidéki uraság: „mind merő igazság, a mit „a derek apa mond” — pszt! pszt! — „Mit nekem pszt!” — folytatta makacsul az öreg s aztán a színészhez fordult: „Jó uram, bñtessen meg azt a gonosz ifjút itt mindnyájunk előtt, mert megérdemli. Ismét hangos piszegés. Végül a színész, a ki a rozst fiut adta, vetett véget a mulatságos intermezzónak: „Az épen most következik, apám épen meg akar bñtetni; ne zavarjon bennünket drága uram, hagyja a bñntetést atyámrá, ő majd rendbe hozza a dolgot!” — „Helyesen” válaszolt az öreg — „csak rajta.” S csak ezután maradt nyugodtan.

Más helyen Dux így folytatja: „A mig Kisfaludy a nemzetisnek egyáltalán nem mondható fővárosban a német színházban a magyar drámai színészet megalapításán fáradozott, — addig Kolozsvárt a teljesen magyar aristocratia és hivatalnokai kar vezetése alatt tétettek meg az első kísérletek, a világ polgáriás dalműnek a nemzeti színpadon való meghonosítására.

Az ének magyar színpadon csaknem oly régi, mint maga a magyar színpad. Csakhogy egyedül u. n. énekes darabok és népdalok s legfennebb egyes műdalok voltak kezdetben azok, a miket ez idő szerint magyar vándorszínész-társaságok a közönségnek nyújtottak. A dalmű maga csak a 20-as években Kolozsvárt lépett először fel. 1820-ban egy társaság alakult a hangszerzene és az ének művelésére; a társaság pár év múlva feloszlott ugyan, hogy 1833-ban új életre keljen, de már tevékenysége kezdetén ő tette meg az első lépést a drámai zenének a Nemzeti Színházban leendő meghonosítására. A Deáki F. Sámuel által lefordított „Sorel Ágnes” volt az első opera, mely Kolozsvárt színre került; nemsokára aztán következtek az „Alvajáró”, a „Szevillai borbély” s más dalművek. Kezdetben természetesen csak kevés és gyenge énekesek állottak e kísérletek rendelkezésére. Még az is megtörtént, hogy „Sorel Ágnes” czíműszerepét olyan színésznővel kellett betanultatni, a ki minden egyéb volt, csak iskolázott énekesnő nem. Hanem hát az előkelő társaság, különösen a város zenecérei egész előszeretettel karolták fel az ügyet. Az Erdélyi kir. Főkormányzszék előkelő hivatalnokai mint zenészek beültek és közreműködtek a zenekarban, egyikök pedig, a legbuzgóbb — az imént emittett Deáki — mint sugó szerepelt, még pedig nemcsak sugott, hanem — a mi egy kissé komikusan hangzik: — maga is énekelt a sugólukból, természetesen füstölözva, eként segítette a röktönzött énekesnőt. Lassan-lassan aztán megtermettek az operához szükséges énekesnők is s így alakult meg az a színész- és opera-társaság, mely a magyar dalmű további fejlődését biztosítja.

A székely nemzethez.

Az özy. Cserey Jánosné által alapított Székely nemzeti muzeum Seps-Szent-Györgyön elhelyezve, ma már a székely nemzet bírtokában van.

Ezen muzeumtől szólnak hozzátok székelyek.

Kines van bírtokunkban, mely közös mindnyájunké. Letétetett alapköve egy culturális intézménynek, mely a műemlékek összeszerzése s az utók számára való kegyeletes megőrzés által megbecsülhetlen kincstárát fogja képezni a székely nemzeti művelődésnek, a székely nép történeti fejlődésének.

A székely nép, mely hazai történelmünkben oly kiváló szerepet játszott, melynek a leffint kor lapjain annyi névezetes eseményekkei van összekötve élete, saját kebelében fogja megőrizni a múlt emlékeit a késő utódok számára. A régi kor emlékei összekötik az elműt idők történelmét a jelennek; csak úgy tudunk jól élni a jelennek, ha ismerjük a multat. Egy ilyen összekötő híd a székely nemzet múltja és jelene között: a muzeum.

Ezért e muzeumért emittünk szót hozzátok székelyek!

A történelem számára akarjuk megőrizni nemzetünk emlékeit!

Ámde ezen nagy munkához nem elég egyesek buzgósa, nem elég egyesek fáradozása; ide a székely nép derek fiainak és leányainak kitartó lelkesültsége kell. Csak a vállvetett munkásság, csak a szakadatlan hangyaszorgalom képes fenntartani; nagy céljának megfelelően fejleszteni egy Székely nemzeti muzeumot. Jeretek, hozzátok áldozatot a nemzeti művelődés oltárára!

A székelység földje telve van megőrzésre

mélto műkiesekkel. A régi kor elrejtett emlékei még ma is gazdag leletekben kertlnek elő a föld mélyéből. Ezeket összehordani és megőrizni feladata a Székely nemzeti muzeum-nak. Minden régiség: fégyverek, pénzek, érmek, okiratok, könyvek, öltönyök, stb., melyek a székely nép történeti múltjára világot vethetnek, ide tartoznak. Gyűjtésük össze és küldjétek be ide!

A Székely nemzeti muzeumnak azonban a régiségeken kívül magába kell foglalnia mindazt, a mi földje terményeiről világos képet adhat; magába kell foglalnia közetet, feldolgozásra használt faneműt stb. gyűjteményét, hogy legyen ez a muzeum a szó teljes értelmében székely muzeum.

Felhívjuk tehát a székely nemzetet: járuljon hozzá a muzeum fejlesztése nagy munkájához! — Minden egyes adakozó megőrkítette nevét a művelődés oltárán; minden egyes adakozó egy követ vitt a nagy nemzeti templom alapjához!

Teljes bizalommal és bennetek helyezett jó reménnyel fordulunk hozzátok, siessetek bármí, talán értéktelennek látszó, de mindenesetre a muzeum céljának megfelelő tárggyal hozzájárulni. Az adakozók nevei azonkívül, hogy jegyzőkönyvileg és a küldött tárgyon megőrkítettnek, egyszersmind hírlapilag is közé tétetnek. A küldemények Seps-Szentgyörgyre a muzeum igazgatóságához intézendők.

Hisszük, hogy szavunk nem fog a pusztában elhangozni, mert a székelységnek értelmes és lelkes közönsége van. És a székelység, annak derek fiai és leányai megértik a kor intő szótát!

Dániel Gábor. Minő Mihály, Udvarhelymegye főispánja. Csikmegye főispánja. Fotsa József, Háromszékmege főispánja.

Indigóipar nagyban hazánkban.

Kormányunk évek óta ezeket költ az indigó előállítás kísérletezésére és Szakoleza városában a festő estillengből kivont festék hosszú évek óta egyike a legnagyobb ott előállított iparcikkeknél, ugy annyira, hogy mintegy 8 ezeg foglalkozik annak elárúsításával. A festőestilleng növény ugyanis Szakolezán rendszeresen tenyésztetik évenként mintegy 80 eat. holdon, és ebből körülbelöl 1500 mázsa festék állíttatik elő és jó „Kugel-Vajd” név alatt forgalomba. E festék a kés posztó festéshez elkerülhetlenül szűkséges és leginkább Ausztriába és Németországba vitétk, sőt a mult évben mintegy 30 métermázsaní mennyiség, Japánba is szállíttatott.

Ajánljuk — írja a M. E. — e gazdasági ágat gazdáink figyelmébe, annál inkább, mivel e keresett czikk a lehető legegyszerűbb módon állíttathatik elő. Ugyanis az évenként 3—4-szer aratható levélmennyiség, ugy a mint behordatik, ily nyers állapotban örlő kő alá kertl és addig örlöttetik, míg tökéletesen szétzúratvan, tömör masszát képez, melyből gömbök alakíttatnak és addig szárittatnak, míg kökeménységük nem lesznek és ily állapotban adatnak közfoglomba.

A pétervári merénylet.

A pétervári merénylet alkalmából a „Neue Freie Presse” írja:

A teli palota — így nevezik, mivel a csár itt szokta töltetni a teli hónapokat — nagy kiterjedésű, egészen modern stýben építtett épület a Néva balpartján. Nagy Péter idejében a téren, hol most a palota emelkedik, egy egyszerű ház állott, mely gr. Apraxin tengernagyé volt, ki azt II. Péter csárnak hagyományozta. Anna csárné ide költözött át, 1754-ben azonban a házat lebontatta s újat építtetett helyén. 1837-ben a palota egész belseje leégett, de 2 év múlva restaurálták s mostani nagyságában és pompájában építtették föl. — A palota homlokzata 455 láb hosszú, magassága 80, szélessége 350 láb. A palota különböző dísztermei közt, melyek számtalan műtárgyat rejtének, leghíresebb azon étterem, hol a nagy ebédek és ünnepélyek tartatnak, melyekkel egy európai udvar sem versenyezhet; itt rendeztek Ferencz József császár tiszteletére is ünnepet, mikor az osztrák császár Sz. Pétervárt járt.

Közvetlen a terem mellett van a kis bálterem, bál után az egész társaság a nagy terembe szokott ismét vonulni. Mintegy varázsittésre gyulad fel akkor 10,000 gyertya, mely a pálmakertt változott egy nagy termet megvilágítja. Így történt akkor is, mikor Ferencz József Pétervárt volt.

Egy szemtanú így írja le e látványt: Nem látni hosszúra nyult unalmas díszasztalt, hanem mintegy 50 kerek és négyszöglett asztalkát, hol a véletlen és hajlandóság által összehozott társaságok mulatnak en petite comitét. — Mind-egyik asztal fölött egy pálma emelkedik, hatalmas kinőtt példány, a miőt csak Andalusában a földközi tenger partján láthatni. A valamivel nagyobb császár asztal a terem közepén van, mögötte nagyszertű porcellánokkal, majolikákkal és bronzokkal díszített pompás buffet. Az asztal óriási virágágy illatos rózsából, szegfűből és jáczinból egyszerű mintákban terjeszt illa-

tot. Egy keleti költő legexcentrikusabb álma nem gondolhat ki nagyobb pompát, féktelenebb fénytűzést. Az egész olyan, mintha az észak kihívna a delet, s a világ rendjének kigúnyolását vehetők, ha azt mondom, hogy az északi sarkhoz kell közelednünk, ha a kelet szépségét egész fényében csodálni akarjuk.

A merényletről érkezett sürgöny nem nyujt elég felvilágosítást az iránt, hogy a leírt étterem az égynevezett Miklósterem. vagy pedig a császári család magánétterme volt-e kismelve a merénylet színhelyét. Valószínű, hogy ez utóbbi étteremről van szó. Ennek leírását adni lehetetlen, mivel egy idegennek sem szabad átlépni a császári termék küszöbét. Egy udvarnál sem oly szigorú a császár által személyesen lakott termék őrizete, mint épen Pétervárott. A kozákokból álló testőrség éjjelnappal talpon van: a ki el akar jutni az uralkodónak dolgozó vagy alvó szobájába, 200 ilyen Argus őr előtt kell elmennie, Mondják azt is, hogy a csár, a kinek feltétlen bizalma van a testőrségben, minden éjjel két kozákokat altat ágya közelében. Bámolatos, hogy ezen legaprólékosabb részletekig terjedő felügyázás mellett a csár élete ellen merénylet történhetett saját házában, az általa lakott négy fal között. Az eszeveszett összekülvőknek csakugyan nem állt más út rendelkezésükre, mint az, hogy a földbe fúrakodnak s iszonyatos remboló eszközökkel törekednek céljuk után. Nem sikerűlt nekik; de az is, hogy a kísérlet sikerűlt, bizonyítja miszerint nemcsak az orosz nép közt, hanem már az orosz udvarnál is nem titokzatos nép közt, hanem már az orosz udvarnál is titokzatos és veszélyes hatalmak végzik tüzelmeket. Önkénytelensül visszaemlékezik az ember a módra, a hogy III. Péter és I. Pál, hogy más csárokról ne is szóljunk, éjjen át eltűntek a földszínéről.

Emittsreméltó, hogy a „Neues Wiener Tagblatt” decz. 9-iki számában a következőket írta: A csár teli palotáját erősen őrzik; a felíztatott félelem phantáziája a palota aláaknáztól tart, mivel több pud dynamit találtatott a palota közelében, a földben elásva. A csár 5-dikén és 6-dikán lázas állapotban volt, idegessége iszonyú fokot ért el; személyesen csukja be hálótermét s éjjen négy testőr őrködik abban. A bécsi lapnak e híret az orosz lapok akkor nagyban csafolták.

Pétervár, febr. 18. Röviddel a robbanás után Schweinitz német nagykövet üdvözölte az orosz csárt, ma a nagykövet, a diplomaciai testület nevében, hivatalosan átnyújtta a szerencseklánatokat. A csár köszönetet mondott a nagykövetnek és kollegáinak. Az összes templomokban ünnepélyes háláistentiszteletet tartanak.

Pétervár, febr. 18. A város lobogókkal van felídszítve. A hóláistentisztelet megtartása folytán a palota előtti tér koesikkal van elpelve. A pinzében, a hol a robbanás történt, három munkást találtak. A csár egy negyedórát késétt, mert a hesszeni herczegnek élébe ment. Egy munkás megszökött.

Kivonat a „Budapesti Közlöny”-ből.

Árverések. Balosin György 1320 ftt 42 kr-ra becsűlt ing. 1880. mar 2-kán és 1880. apr. 2-kán Tartaria községbázánál, Mango Joszif ing. 1880. febr. 28-kán az illenboki községi irodában, Bladu Dumitru ing. 1880. mar. 8-kán a russi községi irodában, Maria Toma Dénes ing. 1880. mar. 4-kén a procesti községi irodában, Grammelt Jóhann 972 ftt 85 kr-ra becsűlt ing. 1880. mar. 1-én és mar. 31-kén Batoson, Kaluger Arrám 902 ftt 30 kr-ra becsűlt ing. 1880. mar. 2-kán és 1880. apr. 2-kán Tartaria községbázánál, Binder György 684 ftt-ra becsűlt ing. 1800. febr. 25-én S. Szt.-Györgyön, Krisán Tagyer 287 ftt 96 kr-ra becsűlt ing. 1880. mar. 12-én és 1880. apr. 12-én Vormágán, Tischler Lajos 12635 ftt-ra becsűlt ing. 1880. apr. 2-kán és 1880. jun. 2-kán Udvarfalván, Salmon Tomas 928 ftt 42 kr-ra becsűlt ing. fele része 1880. mar. 30-án és 1800. apr. 30-án a kelneki községi irodában árvereztetni fognak.

NAPI HIREK.

Helyi hírek.

— A színházban tegnap a Proletárok másodsor ismét tele ház előtt kertül színmé nagybobb hatással, mint először. Szentgyörgyi (Mosolygó), Gabányi (Bankó) és Demidor (Temót) ezúttal is remekeltek találó, az életből eliesett alakításuikkal. Békessi Irma Elza könnyűvérti alakját még találób színesséssel escetelte mint első alkalommal. Irént ezúttal Kéler Ilona mutatta be s dícsőségre legyen mondva egy tekintetben kiválóbb sikerrel mint Ramazetter Jolán k. a. amennyiben t. i. Kéler Ilona Irén jeilemében a gyermekdeden nőies és eszményi vonásokat apostrophálta, egy a corruptionnak még szelétől is érintetlen maradt szűziesen Ártatlan gyermek-leányt ábrázolván, holott Ramazetter Irénje már az első momentumban elarulta, hogy nemcsak a corruptió sötét, bünnel terhes légkörében élt, de annak egész undokságát ismeri. A Ramazetter alkotása lehet realisabb de a Kéler kétségtelenül eszményiesb, követke-

zölög szobor; megkapóbb is a közönség pazarul adott kifejezést elismerésének, minden felvonás és jelenet után zajos tapsaival tüntetvén ki a nagyteljeségű fiatal színésznőt, sőt a harmadik felvonásbeli végjelenet után talán 8—9-szer is kibívtá.

— **Az egyetemi** románajku ifjúság tegnapi hangversenye és táncvígalmá a vígadóban olyan szép, diszes társaságot gyűjtött össze, a milyen még ezelőtt nem volt az ilyenműi vigalmakon. Még a karzatokat és ablakokat is elegáns közönség foglalta el, igen nagy részben az arisztocrácia köréből, kiket a calusierul-tánc, ez az érdekes román néptánc érdekes látványa vonzott a vígalom színhelyére. Különben a hangverseny, mely a táncvígalmat megelőzte, szintén érdekes és sikerült piece-ekből állott; a többek között Popu és Ilesiu urak hegedűduettje, Paporiu Helén és Popu Kamilla kisasszonyok zongorajátéka, Nicára ur szavallata és Vajda Emil ur szép hegedűszólója keltettek nagy hatást. A minden tekintetben sikerült vígalom reggel 5 órakor ért véget.

— **Beszéljünk igazat** városnak atyái! Kolozsvár város évek óta huzecolja a törvény által megszabott községi faiskolának felállítását. A földmívelési miniszter közlekedt megírta a várost, hogy hajtsa végre valahára, a mit a törvény parancsol. Erre a városi közgyűlés a tanács indítványára feliratott intéz a miniszterhez, hogy mentse fel a faiskola berendezésétől a várost, miután a felekezeti tanintézetek mellé 10 faiskola van berendezve, azon kívül a városi iskola számára is külön van egy faiskola. Így ismerteti legalább a folyamadt, melyet mi nem láttunk, a „Kelet“ referense. Hát, ha ez így van, a város atyái nem beszélnek igazat, mivel Kolozsvárt egyetlen egy felekezeti néposkola mellett van faiskola, a többinél sehol nyoma sincs, helye sincs, még a városi iskolát sem véve ki. Kár tehát ámitani a minisrt, nem illik az Kolozsvár város atyáihoz!

— **Az árvaházi** közvacsorára étkeket elárúsnitni s fennszolgálni eddig a következő ur-hölgyek voltak szívesek ajánlkozni: gr. Haller Fanny, Kállay Clarisse, gr. Toldalagi Eliza; gr. Bethlen Sarolta, Kendeffy Klára, br. Wesselényi Sarolta, Takács Minka, dr. Török Istvánné, Gáman Irén, Lévi Teréz. E névsor folytatása fog következni, miután a fűlszólítások most folynak. A közvacsora alkalmával minden belépti jegyhez egy ingyen sorsjegy fog csatoltatni, sok apró csinos tárgy lévén kisorsolandó.

— **Hirtelen halál.** Kerekcs Márton, városunk egyik derék iparos polgára, egyike a legnépszerűbb építő mestereknek, tegnap este hirtelen meghalt. Ép az iparos körben kedélyesen kártyázott több kollégájával, midőn egy pillanat alatt mozdulatlanlanná lett; egyik társa nógatja, hogy miért nem itt tovább s erre szegény Kerekcs Márton azzal válaszolt, hogy halva dől le a székről. Szélhűtés érte. A derék polgár nőt és nagy kiterjedési családot hagyott hátra. Tagja volt az ev. ref. egyháztanácsnak és városi képviselőnek.

— **Megjelent és beküldetett** szerkesztőségünkhez „Szenci Molnár Albert nyelv és irodalomtörténeti tanulmány. Írta János Benedek, Dr. Ribáry Ferencz „Képes Világtörténetének 27, 28 és 29 füzeté. A dr. Battaszéki Lajos által szerkesztett „Büntetőjogtudományi Szemle“ második füzeté igen érdekes tartalommal.

— **Az árvíz által károsult** kolozsvári lakosok segedelmezésére a magy. kir. állami vasutak hivatalnokai által eszközölt adakozások. Guth Lajos 1 ft. Enyedi Károly 1 ft. Oelhofer Hubert 1 ft. Nagy Sándor 50 kr. Kugler Mihály 1 ft. Jagodich Pál 40 kr. Maugner József 50 kr. Czizmuizs Lajos 50 kr. Foris 50 kr. Steiger 50 kr. Havas J. 50 kr. Farkas Albert 50 kr. Nagy Lajos 1 ft. Lesák János 1 ft. Barnafy J. 1 ft. Végh Gyula 2 ft. Schilling Lajos 1 ft. Feley Kálmán 1 ft. Vaezy István 50 kr. Grahoffer József 50 kr. Gálly Albert 50 kr. Sehermann Ottó 50 kr. Apafi 50 kr. Lányi 50 kr. Branes 50 kr. Neugebauer 50 kr. Varga 50 kr. Steiner 50 kr. Mihály 20 kr. Pap Imre 50 kr. Jakab 40 kr. Némethi 1 ft. Szathmáry 50 kr. Tempecsa 1 ft. Szalkui 50 kr. Pappa 20 kr. Tamás 50 kr. Fabricius 1 ft. Szabó 80 kr. Bidló 1 ft. Stross 50 kr. Dankmaringer 1 ft. Erleszbech 1 ft. Gedeon 1 ft. Nestl 50 kr. Beer 50 kr. Nagy Imre 50 kr. Rucska 50 kr. Bernhard 50 kr. Janies 50 kr. Jánosó 30 kr. Szigeti 50 kr. Eyetér 50 kr. Czolner és Pall 1 ft. Kribl Sándor 50 kr. Együtt 36 ft 80 kr. A kolozsv. jót. Nőegylet választmányá.

Hazai hírek.

— **A székely** löbeszerzési alap ügyében f. hó 17-én az érdekelte meghatalmazottakkal gyűlést tartott kormánybiztos Szentivázy Gyula főispán úr. Akormánybiztos úr előterjesztvén azt, hogy a jogosult családok megállapodása szerint a meglevő összeg a jogosultak között kiosztatni rendeltetett, — hálás elismeréssel fogadván az illetők, ezt tolmácsolni kormánybiztos úr ő méltóságára is kéretek. A felosztás arányának kidolgozására bizottság küldetik ki, mely is ebbeli munkálatait annak idejében elvégezve, be fogja terjesztetni és akkor az albizottságok fogják közösenként a jogosultak között kiosztani, még pedig mindenki személyének adni át azt,

mi által a híresztelt üzérkedési vásárlásoknak útja bezárattott.

— **A Seps-Szent-Györgyön** tartandó ev. ref. körletti közgyűlésre az előkészületek já vában folynak. Br. Kenézy Gábor főgondnok maga fog a gyűlésen elnökölni. A város előkelő hölgyei felkérték Csizsér Gábor esperest, hogy hivatalánál fogva juttassa el Nagy Péter püspök úrhoz azon óhajításukat, miszerint a szokásos isteni tisztelet szónokait Szász Domokos egyházközléti főjegyzőt nevezze ki.

— **Beszakadt templom.** Endrődről írják, hogy az ódon r. kath. nagy templom vasárnap, épen mikor az ájtatos nép kivonult, beszakadt. Emberélet szerencsére csak egy esett áldozatul, de egy leány s két férfi megsebesült.

— **A búzával** bevetett területet hektárokból a következők kerék számokban lehet fölvenni: Amerikai egyesült államok 12,000,000, Oroszország 11,000,000, Franciaország 6 millió 800,000, Olaszország 4,600,000, Magyarország 2,600,000, Németország 1,800,000, Anglia 1 millió 300,000, Ausztria 974,000.

Vegyes hírek.

— **Az új osztrák miniszterek.** Az új osztrák miniszterek rövid életrajza a következő: Eybelsfeld Konrad Zsigmond báró, az új vallásügyi és közoktatási miniszter szülött 1821-ben és tehetsége és fizetési inneretől folytán Ausztria legkiválóbb hivatalnokai közé tartozik. A gráci, bécsi, linzi stb. helytartóságoknál hivataloskodván, gyors carrieret csinált. A hatvanas években már tartományi elnök volt Krajnában, hol 1871-ig maradt, 1872-ben a linzi helytartói állomásra léptették elő, melyet előtte Hohenwart gróf bír s még az évben Alsó-Ausztria helytartójává nevezték ki. 1849-ben Cnobloch bárónét vette nőül, mely házasságból hét gyermeke született. — Kriegsau báró, az új pénzügyminiszter a negyvenes évek elején államszolgálatba lépett és pedig először a pénzügyi hatóságnál. 1849-ben az erdélyi szervezési bizottságba osztatott be, hol 7 évig maradt; 1856-ban mint udvari tanácsos Budára jött az ottani helytartósághoz. Magyarországi tevékenykedése alatt emlékiratokat dolgozott ki, melyben ajánlatokat tett, hogyan volnának alkalmazhatók Ausztriában a magyarországi közügyi intézmények. A februári alkotmány behozatala után Kriegsau báró először Bécsben, aztán Linzben a helytartóságnál jött alkalmazásba s végre 1865-en mint osztályfőnök a miniszteriumba hivatott meg. E minőségében résztvett az 1866-ki hadjáratban és végre 1869-ben nyugdíjba lépett. 1871. óta Kriegsau báró a dunagőzhajózási társaságnál mint főigazgatói helyettes működik. Kriegsau báró Bach volt miniszter sógora.

— **A macskák és galambok** Lüttichben kísérletet tettek, hogy a macskákat nem lehetne-e használni — postai szolgálatra. A kísérlet sikerült. A macskákat zsákból vitték megszűre, s midőn a zsákból kieresztették azokat, a macskák mind haza szaladtak. Tervezik tehát, hogy a macskát használják ugyan oly postai szolgálatra, a minőre a galambok voltak eddig designálva. Ha ez megvalósul, két fontos reformmal fog járni. A postai szolgálatra ugyanis be kell rendezni egy — állatseregletet; másrészt pedig a szerelmes levelek petesétjéül mint jelvényt nem a galambot fogják használni, hanem a macskát. S minthogy fekete vért emberek azt állítják, hogy a szerelmes levelekben mindig van egy kis hamisság, tán azt lehet hinni, hogy a macska a szerelmes levelekre nézve jobb jelvény, mint a galamb.

— **Páris városa mint örökös.** A nem rég elhunyt Rampa, ki Schultze-Delitzsch iratait fordította le francziára, egész vagyonát Páris városának hagyományozta. Ez két millió frankot tesz és munkás társulatok alapítására fog fordíttatni.

— **Románok víziója.** A Bukarestben „Calendarul Romanul“ cím alatt megjelent nagy fali naptár közepén látható a pajzsos és harezias Románia asszonyosság s körülötte csoportosulnak kivont kardokkal, Bessarabul, Temesvarul, Banatul, Zaradul és Marmarosul. A szép Amazon lábai előtt, kezében fringióval, parasztleányi tétel, a már meghódított Transylvanul. Ez a sokul állitani, hasonlótak azokhoz, melyek Párist övezik. — Ezek uralkodni fognak azon vizenyős és mocsáros helyeken, melyek a porosz fővárost északkeletről és délnyugatról körözik. Berlin terjedelmének kibővítése, melyet javaslatba hoztak volt, a legtöbb akadály, melylyel e tervnek meg kellett küzdeni.

— **Az Aetna.** Egy Cataniából e hó 11-kéről érkezett jelentés így szól: Az Aetna 3 nap óta rendkívül izgatott állapotban van; a közepes kraterből látványt lát. Kivül nem látni egyebet füstfelhőknél, melyekből homok és hamu hullik nagy mennyiségben. Ez a hegy délkeleti oldalán a havat egész a völgyig elolvasztotta, s részlet sütté színe élénk ellentétben van azon, elier téli ruhával, mely a hegy többi részét borítja.

ritja. — Az Aetnára az olasz kormány figyelt intézetet állitattott, mely azonban még nincs egészen készen. Az intézet, mely mintegy 20 embernek adhat menedéket 25,000 ft-ba kerül.

— **A bolgár fejedelem** legközelebb Szt.-Pétervárra utazott s utjának nemcsak politikai céljai vannak, de háztitné-ési szándékkal is van egybekötve. A kiválasztott hölgy egy orosz tábornok lánya, kire a fejedelem szemét vetett még lajdinánt korában. Akkor meg is kérte, de a tábornok kicsinyelte a porosz testőrség hadnagyát vőnek. Az elutasított kéré azonban azóta olyan kedvező „hivatalba“ jutott, hogy most már Bolgárország fejedelmének imáron sokkal kedvezőbb chanceai vannak a tábornok lányának elnyerésére, mint volt Battenberg herczegnek.

— **Az igazi Shylok.** A Shakspeare vérszomjas uszorás zsidó volt, de az igazi Shylok nem tartozott a szemita fajhoz. Gregorio Letti régi olasz író ugyanis a következőket írja V. Sixtus pápa életrajzában XI. könyvében 1587-ben, tíz évvel Shakspeare említett műve megírása előtt, Secchi Pál gazdag katolikus kereskedő azt újságolta Ceneda Simson zsidó kereskedőnek, hogy Drake Ferencz meghódította St. Domingót s ott nagy zsákmányra tett szert. A zsidó nem hitte el s fogadtat ajánlott. Testéből egy font húst ígért, míg a keresztény 100 skudit tett ki. A szerződést egy zsidó és egy keresztény tanu írta alá. A hódításról szóló hír csakhamar valónak bizonyult be, s a keresztény követelte az egy fontnyi húst. A zsidó hiába ígért helyette 1000 skudit; Secchi Pál megmaradt akarata mellett s már helyet is szemelt ki a honnan a húst kivágja. A zsidó kétségbeesésében a kormányzóhoz ment, ez pedig a pápának jelentést tett. V. Sixtus azután Portia szerepét játszta. A zsidót nem térítette ugyan meg, de megmenté a kereszténytől. Büntetésül azonban mindkettőt 2—2000 skudi fizetésére ítélté.

CSARNOK.

Apróságok.

Szerény óhajítás.

Egy új divat szerint, (melyet nem épen minden ember képes követni.) szokásba jött hatvan éves vén házások „gyémánt“ lakodalmát megtünnepleni. A tizenhét éves Margit azt mondta tegnap anyjának:

— Ha én egy vén emberhez mennék nőül, azt kívánnám, hogy a hosszú házassággal együtt járó gyémántot, adja ide most előre.

Megváltozott vélemény.

Egy fogadói étteremben, négy útas ült a tűz körül.

Közült egy kntya egész kényelemmel nyújtózkodik a földön, s élvezé a tűz üdítő melegét.

Belép a fogadó.

— Ej de szép kutya, szolt!... Öné uram? fordít a hozzá legközelebb ülő úrhoz.

— Enyém nem.

— Valóban gyönyörű állat! Alkalmasint hát az öné, fordít a második vendéghez.

— Nem enyém.

— De igazán tetséges! Ön alkalmasint jó drágán fizethette meg? kérdi a harmadiktól.

A kutya nem enyém.

— Nő pedig nagyon kedves állat, ugyan csak becsben tartja is ám? mond, mondja végre a negyediknek.

— E kutya enyém sem.

— Hogyan! kiált fel a gazda elszégyenedve, egyikőké sem?

S kemény rugást ad a szegény állatnak, mérgesen reaförmed:

— Elpusztulsz innét, te csunya ocsmány dög!

Egy aligiri fogorvos.

A Blidab-ban megjelenő „Pell“, következő mulatságos történetet beszél el:

A történet színhelye Eke Lni úr, fogorvos gyógyteteme...

Egy csinosan öltözködött egyén lép be hozzá; ki tája száját, a fogművészes gyakorlat pillantást vet a fogorra, megragadja a hibás fogat, s kevesebb idő alatt, mint a mennyi ennek elbeszélésére szükséges, kirántja helyéről s a beteget át tartja.

— Öt frank az ára, szolt.

— Allah!... de nincs pénzem, felelt az arabs, s távozni készül.

— Ha úgy van, viszonzá az orvos, viszsza teszem újból a kibúzott fogat, — s e szavaknál Lni úr beteszi gyorsaságával dugja be hüvelyk és mutatóujjait a megrettent egyén szájába, mielőtt annak eszébe is jutott volna, hogy ajkait összeszorítsa.

— Meg van, szolt a művész, most távozhatsz, nem tartózol semmivel, miután fogadat visszahelyeztem...

— Hanem, tette hozzá, azon perczen, midőn az arabs megérinté kezével az ajtó kilincsét — most látom, hogy vétséget követtem el, s a helyett, hogy a te fogadat tegyem viszsza, mely ime itt van az asztalon, szádba egy zsidó fogat nyomtam be, melyet az imént húztam ki.

tam ki — kötelességemnek véltem, tudatni ezt veled.

A muzlim areza megmerevült az ijedségtől...

— Itt van tíz frank, kiáltott fél végre, kivonva baroszsza redőli közül két öt frankos darabot, csak az istenért ments meg ez átkozott fogtól.

Az „Evremens“-ban olvassuk Narvaez marsalnak egy jó mondását.

Midőn haldoklott, gyóntatója azt kérdezte tőle, ha megbocsátott-e minden ellenségének.

— Nekem nincsenek ellenségeim, felelt büszkén a marsal.

— Hogyan mondhatja azt?

— Valamennyit fölbelővettem.

E módszer mindenesetre ezéleho vezet, de nem mindenkinek áll hatalmában a szerint cselekedni.

A légmérésék Laplandban.

A „Figaró“-ban olvassuk e furesaságot. Ezelőtt néhány évvel a keményen befagyott s hóval borított Nawa folyamon több oda hevenyészett sátrat lehetett látni, melyek mindegyike tizenkét egyének adott menhelyet. Ezek mellett Lappok voltak, kik a hideg évszak alatt enyhítélet jöttek keresni Szt.-Pétervár környékén, gyógyulást remélve a melegebb éghajlat hatásától; e jó emberekre nézve, Szt.-Pétervárral tölteni a telet, annyi mintha mi elme-gyünk Nizzába.

Egy uzsorásnál.

— Hányas kamatra lesz szíves ön nekem százezer frankot kölcsönözni?

— A mennyire rendezes szoktam... 9 száztolira.

— Hogyan, kilenczet száztól! de hát nem fél ön a rendőrségtől?

— Hagyja el!

— Nem fél embertársai megvetésétől?

— Nem.

— S nem féli az isten büntetését?

— Istenét! de hisz ő a magasból visszafelé fogja látni a 9-es számot, s 6-osnak nézi.

A nő imája.

Egy nő második férje nagyon vad, goromba ember volt, ki mindennap megverte őt; s kit ő következőleg nagyon utált. E férj egy izben azon lepte meg nejét, hogy térdén állva imádkozott istenhez az ő megtartásáért. Kérdezte az asszonytól, hogy talán ismét szerelmet érez iránta.

— Nem biz én, felelt az; de első férjem csak pofozott, te naponta meghátoz; ha meghalnál, ismét férjhez kellene mennem, s a harmadik férj alkalmasint meg is ölné.

Találó hasonlat.

Talleyrand a restauráció alatt ismét kegyhez jutván, Staël asszony e megjegyzést tette reá:

Ez a jó Mórlez olyan mint azok a kis emberek, melyeket a gyermekek mulattatására találtak fel, s melynek fejk parafából, lábaik önből vannak: bármennyit dobják őket ide-oda, s forgatják fel, mégis mindig talpra állnak.

Heti vásár.

— Kolozsvárt 1880. év febr. 19. —

A mai heti vásár a hirtelen havas-és szelre változott idő daczára is elég látogatott és élénk volt. A gabnaárak jók és tartósak. A rozs ára tetemesen emelkedett. Majorság kevés hozott be, épp ezért még mindig drága; annál több volt a fa, széna és szalma, jócskán szállott árakkal.

Gabona árak

— méter mázsza szerint. —

Tisztabúza 13 ft 40 kr. Rozs 9 ft 50 kr. Kukuricza 7 ft 20 kr. Zab 7 ft 80 kr.

— 100 kilo szerint —

OO-ás liszt, 24 ft. O-ás 23 ft. 1-es 22 ft. 2-ös 21 ft. 3-as 18 ft 50 kr. 4-es 17 ft. 5-ös 14 forint. Dereze 5 forint. Korpa 4 forint. Malélszt 8 ft 80.

Egy szekér fa 2 ft 40 kr, 2 ft. Széna 9 ft. Szalma 2 ft.

Egy pulyka 3 ft. Liba 1 ft. (Hízott ölle 1 ft 50 kr.) Tyúk 60 kr. Csirke 30 kr. 1 darab tojás 2 krajczár.

Sertéspiacz

Eladó volt 140 drb. Elkelt 70 drb. A kővér drbja 35—52 ft. A sovány drbja 16—23 forint. A malacz darabja 10—17 forint. Egy szópó malacz 1 forint 80 krajczár.

Barompiaez

Eladatott 150 drb. 10 darab borjas tehén, párja 145—190 ft. 57 darab tehén, párja 120—160 ft. 2 drb 2 éves tulok, párja 65 ft. 21 drb. egy éves ökör borju, párja 46—60 forint. 4 drb. 2 éves tinó, párja 40—55 forint. 46 darab 1 éves unőborju, párja 36—47 forint.

IDEGENEK KOLOZSVÁRTT

— Febr. 19. —

Törökfő szálloda.

Friedmann Frigyes Budapestről. Árva Bernát Budapestről. Sente János B.-Hunyadról. Blum Mór Liptó-Szt.-Miklósról.

Biasini szálloda.

Dragoman Manó ügyvéd Sz.-Ujvárról. Kátay Mór tisztartó Szt.-Jánosról. Julián Sándor körjegyző Mező-Méhesről. Bornemisza József Detrehemből. Bányai Károly kereskedő Sz.-Ujvárról. Benedek Ida Tordáról. Fűzes Tódor kereskedő Sz.-Ujvárról. Polya Mária Tordáról. Biró Géza gazdatiszt Tordáról. Jankó Lajos birtokos Szt.-Gothárdról. Sumay Gerő ügyvéd N.-Enyedről.

Nemzeti szálloda.

Dr. Kola János ügyvéd Debreczenből. gróf Klebsberg Gerendről. Stoll Herman kereskedő Budapestről. Wermann Károly N.-Szébenből. Mühlbach Ottó. Hamari F. Tordáról. Timbus N. Tordáról. Selisan J.-né ezukrásznő Beszterczéről. Fellner Ferencz kereskedő Bécsből. Hersch Mór kereskedő Deésről.

Hungária szálloda

Pfeifer Jakab utazó Budapestről. Karberec Ignác utazó Bécsből. Spiegel utazó Budapestről.

Pannonia szálloda.

Gróf Batthyányi Elek Kisberről. Csiki Antal kereskedő Bécsből. Demján Árpád erdősz. Deák András Alvinczről. Fejér Károly N.-Váradról. Hoflender József Tordáról. Nagy Leó utazó Gráczból. Rieger Gusztáv utazó Bécsből. Veres Lajos mérnök Budapestről.

A budapesti árutüzsdé hivatalos árjegyzetel.

1880. év Február hó 19-rol.

	Minőségi súly Hectoliterenként	Ara 100 kigr.-nak	
Buza:	kgfr.	ft. kr.	ft. kr.
Bánsági . . .	72.8—74.6	—	—
„ . . .	76.4—78.3	14 15.	14 50.
Tiszavidéki . . .	72.8—74.6	—	—
„ . . .	76.4—78.3	14 25.	14 60.
Pestvidéki . . .	72.8—74.6	—	—
„ . . .	76.4—78.5	14 —	14 35.
Fehérmegeyi . . .	72.8—74.6	—	—
„ . . .	76.4—78.3	14 25	14 60.
Bácskai . . .	72.8—74.6	13 65.	14 30.
„ . . .	76.4—78.5	—	—
Rozs:			
Magyar . . .	70 —72	10 40.	10 60.
Árpa:			
Takarmány . . .	60 —62	7 70.	7 95.
Malata . . .	62 —63.7	8 35.	11 —.
Zab:			
Magyar . . .	36.4—40.1	10 40.	10 60.
Tengeri:			
Bánsági . . .	— —	8 20.	8 30.
Másnéti . . .	— —	8 15.	8 20.
Repeze:			
Káposzta . . .	— —	—	—
Bánsági . . .	— —	—	—
Köles:			
Magyar . . .	— —	7 40.	7 85.
Szokvány:			
Buza tavaszra			
szállítandó . . .	74.7.	14 45.	14 50.
Buza Szept.—Ok-			
tób. szállítandó . . .	— —	—	—
Rozs tavaszra száll.	69.2	—	—
TengeriMáj.—Jun.			
szállítandó . . .	— —	8 90.	8 95.
Repeze káposzta			
August.—Sdpt.			
szállítandó . . .	— —	—	—
Repeze bánsági			
Jul.—Aug. sz.	— —	—	—
Szesz (nyers) 100			
lit. százalékként	— —	32 s fél	34 s fél.

LEGUJABB IZLES SZERINT ÖNTÖTT BETŰVEL

elvégez helybeli és vidéki megrendelésekre mindennemű nyomdai munkákat.

Folyó-, röpiratokat, rovatos iveket, körleveleket, alapszabályokat, gyászjelentéseket, névjegyeket, bolti árjegyzékeket, árucikk-borítékokat, számlákat, baroműtleveleket, vásárcédulákat,

báli meghívókat, tánczrendeket,

mindennemű hivatalos nyomtatványokat

a papírnak gyári áron való számítása és szorosan véve csak a munkadíj hozzászámításával.

(30) 39—*

Nyomdahelyiség: FÖTÉR, 4. SZÁM.

Pontosság, izlés, olcsóság! a jelszavunk.

Uj bizonyíték

miként szedik rá a vásárló közönséget az által, hogy nem ismerik a

Dr. Popp

VALÓDI ANATHERIN SZÁJVIZÉT.

Dr. J. G. cs. k. udvari fogorvos urnak Bécs. Bognergasse Nr. 2.

Megbizonyosodva az ön intése által a kereskedelembe boesáttott hamis anatherin számvizét illetőleg, mint tisztelője és hosszú éveken át fogyasztója az ön kiténő és gyógyerejű anatherin számvizének, kötelességemnek tartom figyelmessé tenni az ide mellékelt készítményre, mely az üveg alakjában és kiállításában lényegileg az öné után van készítve s ezen név alatt anatherin számviz 1 ft 40 kr-ért és olcsóbban is árultatik.

Az üveg az én felületes ítéletem után festett fusel tartalmú borszeszt egy kis bensoe-tinktúrával elegyítve tartalmaz.

A czim capsula, melylyel le volt zárva, nem volt bélyegezve s hiányzott az üveg nyakán a védbélyeg.

Érdekemben áll tisztelt doktor úr ezen szédélgezésről, a melylyel ha nem is saját neve alatt az anatherin számviz hitele rontatik meg, másfelől meg akarom akadályozni, hogy a közönség ily nyomorult módon rászede-
dessék. Kérem tehát a kidobott 1 ft 40 kr pótlására saját költségemre posta útján az ön igazi anatherin számvizéből küldeni.

Maradván kiváló tisztelettel

Jurenak Victor,

m. kir. ménes igazgatója Babolnán, u. p. N.-Igmánd.

1—3

(73)

Raktárak léteznek:

Kapható: Kolozsvárt: Wolff J., dr. Hines Gy., Biró J., Valentini és Székely M. gyógyszerészeknél és Csapó S. kereskedésében. B.-Hunyadon: Holeczer gyógyszer. Besztercen: Fleischer, Tergovits Ed., Scholtesz gyógyszer. Bethlenben: Bernádi, gyógyszer. Brassóban: Schuster gyógyszer., Jekelius gyógyszer. Décsen: Róth Pál gyógyszer. Déván: Lengyel. Gy.-Szt. Miklóson: Bogdán gyógyszer. Gy.-Fehérvárt: Mihelyes gyógyszer. Fröhlich gyógyszer. Lekenzen: Scheint Fő. gyógyszer. Magyar-Láposon: Breuer P. gyógyszer. M.-Vásárhelyt: Jenei A. gyógyszer., Fogarasi D. és Bucher M. Medgyesen: Felbert, Breckner C. gyógyszer. Nagy-Enyeden: Oberth J. gyógyszer. Nagy-Szebenben: Müller gyógyszer. Stengel J., Thalmyer Fr., Reisenberger Fr., Szamosújvárt: Placintár és fia gyógyszer. Szász-Régen: Schärer F. gyógyszer. Szászvároson: Fuhrmann gyógyszer. Reckert C. gyógyszer. Segesvárt: Fr. Teutsch J. A., Misselbacher. S.-Szt.-Györgyön: Csutak testvérek, Eötvös és Beteg. Tekében: Wagne gyógyszer. Torján: Wolff, gyógyszer. Trajanovics gyógyszer. Zilahon: Weiss gyógyszer.

Hamburgi füstölt hus, 1 ft kilója

a legjobb és legegészségesebb marhahús, zsiradék és csont nélkül, a marhának csombja egy darabban portomentesen 5 kilós postai csomagban.

Az osztrák-magyar vám 3 kr. kilónként.

Mohr A. L.-nél, Ottensen Hamburg mellett.

(72)

3—3

Evő-eszközök

britannia-ezüstből.

Egy birminghami angol gyár megbízása folytán bámulatos olcsó britannia-ezüst eszközök nagy készletben kaphatók csakis

Gutmán A.-nál

Budapestben, dohányutczal 8-dik szám.

A következő evőeszközök, u. m.:

- 6 darab evőkanál
- 6 " kés valódi angol aczélból,
- 6 " villa (mindegyik egy darabból),
- 6 " kávékanál,
- 1 " levesmerő-kanál,
- 1 " tejmerő-kanál,
- 6 " ezüst tálca.

Összesen 32 darab csakis 5 ft 60 krajczárjával kapható csakis Gutmán A.-nál, dohányutca 18. szám. (34) 31—52

Vidéki megrendelések utánvétellel pontosan eszközöltetnek.

Könyv-mű és zenemű raktár.

Bárhol megjelent és bárki által hirdetett bel- és külföldi könyv és zenemű azonnal kapható vagy megrendelhető a leggyorsabban.

a plébánia épületben, a piaci templommal szembe.

(23—*)

ZONGORA és HARMONIUM RAKTÁR.

(36)

Hutflesz Károly

KOLOZSVÁRTT.

(21—*)

megvásárol mindennemű magyar és osztrák állampapírt, sorsjegyet, arany- és ezüst pénznemeket, s leszámítól escomptírt) mindenféle nyereményeket és szelvényeket 3 hóval a lejáratú idő előtt, s eszközöl minden bel- és külföldi helyeken történendő bármily összegű fizetéseket.

AJÁNlja DÚSAN ELLÁTOTT

Fűszertárát, bőrkereskedését,

ugy saját gő- (henger)- malmi

LISZTEIT,

ugy szintén kiténő minőségű

fagygyugyvertya és szappan-gyártmányait. (21)

Nyomatott a „KELET” nyomdájában Kolozsvártt.

Simonffi István gazdasági gépész gépgyára Kolozsvártt.

Van szerencsém tudatni a nagyérdemű közönséggel, hogy jelenlegi gépgyáram az újabbkori igényeknek megfelelőleg, segéd-gépekkel el van látva és így elvállal bármily külföldi gyártmányú gépeket kijavításra a legpontosabb kiszolgáltatás és igen jutányos árak mellett, nevezetesen:

gőzgépeket, gőzeséplőket, gőzszi-vattyukat, kút- és malom-szerkezeteket s bármily tizedes vagy más rendszerű mérlegeket.

Készletet tartok saját gyártmányaimból, nevezetesen:

vasekékből, eketaligákból, kézi eséplőgépekből, rostákból, kukorica morzsolókból, szecska és répaágók-ból és egyéb gépekből.

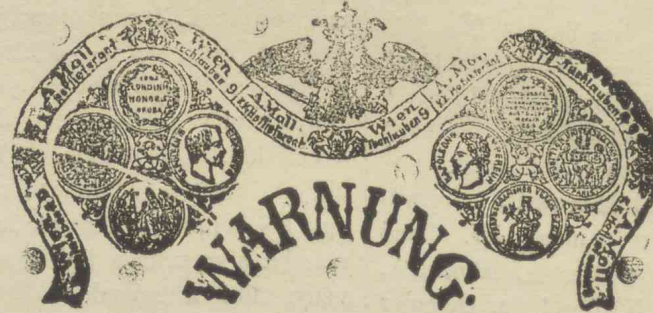
melyeket jutányos árak mellett a t. ez. közönség becses figyelmébe ajánlani bátor vagyok. (28) 21—52

SIMONFFI ISTVÁN,

gazdasági gépész és gépgyáros.

Simonffi István gazdasági gépész gépgyára Kolozsvártt.

Moll Seidlitz-por.

Valódi csak,

ha minden dobozon a sas és az én sokszorozott czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb eredménnyel használt mindennemű gyomorbetegségek és emésztési bántalmak (mint étvágytalanság, szorulás stb.) vértelődés és aranyér-bántalmak ellen. Különösen oly egyéneknek ajánlandó, kik túló életmodot visznek.

Hamisítások bíróság üldöztetnek.

(27) Ára egy lepecsételt doboznak 1 ft. oszt. ért. 24—52

Franczia borszesz és só

A legmegbízhatóbb orvosok a szenvedő emberiség részére minden belső és fogfájásnál, idült hibák és sebek, rákbajok, tiszok, gyulladások, hűdés és mindennemű sértéseknél stb. stb. Palackban használati utasítással együtt 80 kr. o. é.

Dorsch-halmáj-zsirolaj

Krohn M. és társától Bergenben (Norvégiában.)

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló faj között az egyedüli, mely orvosi célokra használható. Ára egy üvegnek használati utasítással együtt 1 ft. o. é.

FÖRAKTÁR:

Moll A. gyógyszerész,

cs. k. udvari szállító,

Bécs, Tuchlauben.

A t. ez. közönség figyelemztetik csakis Moll-féle készítményeket kérni és csakis olyanokat elfogadni, melyek védjeggyel és aláírással ellátva vannak.

Raktárak: Valentiny Ad. gyógyszer. Wolf János, gyógyszer., dr. Hintz György, gyógyszer., Székli Miklós gyógyszer., Biró J. gyógyszer., Ditrich Samu, Csiki testvérek, Brassóban: Jekelius Nándor gyógyszer., C. Schuster gyógyszer., Bistritz Zirts C. Szongott L. Szebenben: Müller K. gyógyszer., Teutsch A. gyógyszer., Segessvárt: Teutsch J. B. Szász-Régen: Bork et. Rössler.

Sirap de Quinquina ferrugineux de Grimault & Cie Pharmaciens à Paris.

VASTARTALMU CHINASZÖRP

Grimault és társa párisi gyógyszerészekiől.

A China-héj egyike a legkiténőbb erősítő szereknek, a minőkkel az orvos kincstár rendelkezik. Hatályos elvei itt a vassal legoldhatóbb alakban egyesítve e szert tehát gyöngye nők és gyermekek is könnyen megemésztik. Különösen eredményesen alkalmazatik a sápkór, vérszegénység s a havi tisztulás, rendtelenség eseteiben. Üdítő éltet személyeknek, a kik ismét erőre öhajtanak vergődni, legmeglehetőbb ajánlható e szer.

ROYKÓ VICTOR

(58)

tiszaújfalai gyógyszerész

8—24

fehér, barna és fekete színű

közkedvelt magyar bajusz-pedroje.

Hamis készítményeket elkeltendő, figyelmeztetik a t. vásárló közönséget, hogy mindenki csak a Roykó Victor gyógyszerész készítményét kérje és fogadjon el, melynek aobozai kívül piros, belül a fedélben pedig kéksínű betűkkel, a készítő névaláírásával vannak ellátva.

Ezen már 60 év óta országsszerre keresett és számtalanszor kiténőnek ismert készítmény kiváló jó tulajdonainál fogva minden várt igényeknek megfelelő soha ki nem szárad, a bajusz szárait nem tépi és nem töri, sőt azoknak szaporítására és tökéletes kifejlődésére szolgál. Nagy doboz 35 kr. kicsiny 20 kr. Kapható főtű egyedüli készítőnél, valamint az ország több gyógyszerészei, kereskedői és fodrászainál. Viszont eladók a megrendelt mennyiséggel fokozatosan emelkedő illó százalékokat és 24 nagy, vagy 36 kis doboz vételénél már bérmentes beküldést kapnak.